

забезпечення високої її якості та стимулювання виробництва продукції з більшою часткою доданої вартості.

Список використаних джерел

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони. – КМУ [Електронний ресурс]. – Доступний з : <<http://www.kmu.gov.ua>>
2. Вплив створення поглибленої та всеохоплюючої ЗВТ між ЄС та Україною на торгівлю сільськогосподарськими товарами. – APD/PP01/2013 // Німецько–український агрополітичний діалог. – К., 2013. – 35 с.
3. Дейнеко, Л. В. Шляхи та перспективи оновлення потенціалу харчової промисловості України / Л. В. Дейнеко, Е. І. Шелудько // Збірник наукових праць «Економічний вісник університету», ДВНЗ Переяслав–Хмельницький ДПУ ім. Григорія Сковороди. – 2013. – Вип. 21(1). – С. 82–89.

Сава Андрій

к.е.н., с.н.с.

Тернопільська державна сільськогосподарська
дослідна станція ІКСГП НААН
м. Тернопіль

СИСТЕМНІСТЬ СОЦІАЛЬНО–ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Соціально–економічний розвиток сільських територій та підвищення рівня життя сільського населення є важливим державним завданням, від вирішення якого залежить збалансованість стратегічних цілей розвитку національної економіки: забезпечення продовольчої безпеки держави і конкурентоспроможності аграрної галузі, збереження сільських територій, людського капіталу та раціональне використання природних ресурсів.

Однак наслідки проведених аграрних реформ протягом останніх 25 років призвели до глибоких трансформаційних змін в аграрному секторі і негативних наслідків у розвитку сільських територій. Вони проявилися у значних диспропорціях між становленням ринкових бізнес–структур та функціонуванням соціальної сфери сільських територій.

А тому формування та реалізація подальших цілей аграрної політики держави має полягати, в першу чергу, у ліквідації цих диспропорцій та завершення реформ у напрямі системного соціально–економічного розвитку не тільки виробничої сфери, а й сільських територій загалом.

Виходячи філософського тлумачення поняття “система”, що з грецького (systema) означає складене з частин або з’єднання сукупних взаємозв’язаних елементів у цілісну структуру, соціально–економічний розвиток сільських територій необхідно розглядати в контексті вивчення таких дефініцій як «структура», «зв’язки», «елемент», «відношення», «підсистема» тощо.

Ряд вчених виділяють наступні особливості системи: цілісність, відносна відособленість від навколишнього середовища, наявність зв'язків із середовищем, наявність у середині системи підсистем і елементів, зв'язаних між собою (структурованість), підлеглість всієї організації системи певній меті [2, с. 401].

Та існування самої системи не можна розглядати у певній статичності чи як аморфне явище, бо без внутрішнього руху та впливу зовнішнього середовища вона не буде розвиватися. Тому вважаємо, що систему слід розглядати і через призму її внутрішньої будови, тобто механізму функціонування. На це звертають увагу такі економісти як А.М. Прохоров [4, с.458] та О.В. Заставецька [3, с.19].

Власне механізм сільської території, як системного явища, приводить її в дію та визначає послідовність станів, процесів організаційної, економічної, соціальної структури, а також поєднує ресурси у різних функціональних підсистемах: природо–ресурсній, трудовій, техніко–технологічній, виробничій, соціальній, фінансовій, інформаційній тощо.

Механізм соціально–економічного розвитку загалом окремі вчені пропонують розглядати як сукупність соціально–економічних станів господарської системи, які повинні передбачати розробку системи заходів, сприяти досягненню поставлених соціальних та економічних цілей через комплекс дій: економічних, організаційних, правових, управлінських тощо [1, с.85–86]. Однак у цьому визначенні враховується лише виробнича система, сукупність господарських структур та зв'язків, а не процес розвитку чи сільські території загалом.

Погоджуємося із думкою О.В. Заставецької, яка пропонує розглядає економічний і соціальний розвиток території як комплексне становлення демографічної та економічної сфер на основі найбільш доцільного використання природного, економічного і соціального потенціалів з метою задоволення потреб місцевих громад та забезпечення зовнішньої функції на основі інтегрованості території у цілісну загальнодержавну систему [3, с. 20–21].

На нашу думку, такий варіант розуміння соціально–економічного розвитку сільських територій є більш доцільним, оскільки підкреслює тісний зв'язок, взаємообумовленість всіх елементів, повну відповідність його структури наявним ресурсам і визначає досягнення найбільшої економічної і соціальної ефективності. Іншими словами це є системний підхід до формування стратегії розвитку держави загалом, яка б передбачала розробку програми розвитку з врахуванням економічної, соціальної та екологічної складової.

Таким чином, виникає необхідність формування розуміння системності соціально–економічного розвитку сільських територій, що розглядається у тісному взаємозв'язку через сукупність методів та прийомів, через призму системно–комплексного бачення діалектичних, економічних законів і закономірностей, історико–національних, демографічних, соціальних, екологічних та інших особливостей, які формують загальносуспільні цінності розвитку сільських територій.

Список використаних джерел

1. Долішній М.І. Регіональна політика та механізм її реалізації [Текст] / М.І.Долішній. – Київ:

Проект "Наукова книга", 2003. – 503 с.

2. Жюма Д. Философский словарь [Текст] / [пер. с франц.]. – М.: Междун. отнош., 2000. – 544 с.

3. Заставецька О.В. Комплексний економічний і соціальний розвиток території: теоретичні і методичні основи дослідження [Текст] / Заставецька О.В. – Тернопіль, 1997. – 233 с.

4. Российский энциклопедический словарь: в 2 кн. [Текст] / Кн. – 1 [уклад. А.М.Прохоров]. – М.: 2001. – 1023 с.

Семенишена Наталія

к.е.н., доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець–Подільський

ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ ІНСТИТУЦІЙНІ АСПЕКТИ У ТЕОРІЇ ОБЛІКУ

З кінця 90–х в Україні зростає інтерес до інституціональних проблем економіки. Дослідницька програма інституціоналізму, яка на початку і в середині 90–х перебувала на периферії наукових інтересів, стає одним з домінуючих напрямків сучасної економічної теорії.

Проблему поставлено у дослідженнях учених Ф.Ф. Бутинця, В.М. Жука, С.В. Бланка, Г.Г.Кірейцева, Я.В. Соколова, В.І. Ткача, В.Метелиці та ін.

Виходячи з соціальності бухгалтерського обліку як науки, що розвивається під впливом бізнесу, на сьогодні це вже не тільки облік господарської діяльності, а й аналітична доктрина, включаючи всі етапи від планування і прогнозування діяльності та контролю результативності окремих операцій і всієї діяльності, з розрахунком наслідків прийняття управлінських рішень. А розширення інформаційного поля обліку сприяє постійне вдосконалення його технологій, базою яких є облікові теорії.

У процесах інституціалізації бухгалтерського обліку можна виділити традиційні та новітні аспекти. Традиційні інститути є невід'ємною частиною дій індивідів, вони створюються і посилюються соціальних діями. У новій же інституційній теорії інститути розглядаються як інструменти, що свідомо використовуються для вимірювання, та представлені, здебільшого, статичними теоріями. Взаємодоповнюючий характер даних підходів забезпечує становлення цілісної інституційної теорії бухгалтерського обліку.

Стара інституційна традиція в економіці склалася під впливом праць американського економіста Торстейна Веблена (1857–1929), Дж. Коммонса (1862–1945), Уеслі Мітчелла (1874–1948), в останні роки XIX і перші десятиліття XX ст. базові принципи старого (американського інституціоналізму) сформувалися під впливом робіт К. Маркса і німецької історичної школи (це претендує на інтелектуальну самостійність, оскільки використовує зовсім інші методи аналізу господарської реальності) [1].

В даний час дослідження, проведені Е. Дюверне, О. Фавор, К. Менаром, вилилися в русло неоінституційної традиції. Практичний вихід полягає в розробці (на